

Tämä on rinnakkaistallenne alkuperäisestä artikkelista /
This is a self-archived version of the original article.

Version: Publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Leppänen, P-K., Tahvonen, O. (2022). Kyllin hyvä
kasvualusta. *Siirtolapuutarha*, (2), 23.

KYLLIN HYVÄ KASVUALUSTA

TEKSTI PAULA-KAISA LEPPÄNEN, OUTI TAHVONEN

Kasvien hyvän kasvun tärkein edellytys on hyvinvoiva ja elävä maa.

ANNE MATTSSON

Kasveja voidaan kasvattaa omassa puutarhassa monenlaisissa ympäristöissä, ja viljelypaikan ja pohjamaan välinen suhde vaihtelee. Kasvimaa on kytköksissä suoraan pohjamaahan, jolloin vesi ja veden mukana ravinteet sekä pieneliöt pääsevät liikkumaan vapaasti.

Sen sijaan lavakaulus, parveke-laatikko, ruukku tai kasvihuone eivät välttämättä ole yhteydessä pohjamaahan. Niissä kasvualusta elää omassa, suljetussa ympäristössään ja ihminen säätelee voimakkaasti sitä, mitä maahan lisätään tai mitä siitä otetaan pois. Olosuhteiden optimoinnin vuoksi niissä käytetään usein niin sanottua pussimultaa.

PUSSIMULTA ELI TUOTTEISTETUT KASVUALUSTAT tehdään tiettyyn tarpeeseen ja tarkkojen reseptien mukaan. Ne koostuvat käytännössä

hienojakoisesta kivennäisaineksestä, lannoitteista ja orgaanisesta aineesta, joista viimeinen on lähes aina Suomessa turvetta.

Turpeella on erinomaisia ominaisuuksia viljelyn kannalta: siinä ei ole kasvitauteja eikä rikkakasveja, se on kevyttä liikutella ja se pidättää tarvittaessa hämmästyttäviä määriä vettä. Toisaalta turpeen käyttöön liittyy kriittistä keskustelua, koska turve kaivetaan soilta, joiden ympäristö uusiutuu hitaasti. Lisäksi turve maatuu puutarhassa nopeasti – haihtuu kirjaimellisesti kuin savuna ilmaan – lisäten osaltaan hiilidioksidipäästöjä.

Voidaankin perustellusti kysyä, missä määrin harrastepuutarhoissa on tarpeen optimoida kasvuoloja turpeen kaltaisten raaka-aineiden avulla?

SIIRTOLAPUUTARHUREILLA ON erinomainen mahdollisuus toimia

edelläkävijöinä, kun turpeelle etsitään korvaavia materiaaleja harrastajapuutarhoihin. Kasvualustan eloperäinen aines voi muodostua turpeen vaihtoehtona kompostista, jonka valmistukseen jokaisella siirtolapuutarhurilla on mahdollisuus.

Kompostointitavat ovat räätälöitävissä kunkin palstan tarpeisiin. Maan kasvukunnon hoivaaminen on palkitsevaa, sillä se on perusta maan vedenpidätyskyvylle, biologiselle monimuotoisuudelle, hiilen sitoutumiselle ja niin koriste- kuin hyötykasvienkin kukoistukselle.

Lisätietoa maaperästä ja sen hyvinvoinnista löydät Kansainvälisen Siirtolapuutarhaliiton sähköisestä Maaperä elää! -oppaasta.

Kirjoittajat tutkija Paula-Kaisa Leppänen ja tutkijayliopettaja Outi Tahvonen ovat Hämeen ammattikorkeakoulusta ja tutkijoita kaupunkivihreän hiilensidontakykyä tutkivassa Co-Carbon-hankkeessa.
